

ПЕТРИКІВСЬКИЙ РОЗПИС

Підготувала:
учениця 10 класу
Арнаут Альона

КОРОТКА ІСТОРІЯ

- ▣ **Петриківський розпис** — українське декоративно-орнаментальне народне малярство, яке сформувалося на Дніпропетровщині в селищі Петриківка, звідки й походить назва цього виду мистецтва. Побутові речі із візерунками в стилі петриківського розпису збереглися з XVII століття. Визначальними рисами розпису, що відрізняють його від інших подібних видів малярства є техніка виконання, візерунки, їх кольори та біле тло.

- Це особлива сторінка фольклорного пластично-просторового мистецтва — селянський хатній стінопис українців та оздоблення архітектури різьбленням і ліпниною. Прикрашали мальованим розписом побілені вапном стіни над вікнами й дверми та піч у багатьох регіонах України: на Київщині, на Півдні України, на Поділлі, на Полтавщині і, звісно, на

ТЕХНІКА ВИКОНАННЯ РОЗПISУ

- Техніка малювання «від себе» є однією з визначальних рис петриківського розпису, що відрізняє його від інших технік декоративного малярства. Виконуючи петриківський розпис, пензлик тримають трьома пальцями перпендикулярно до поверхні, що розписується. Це забезпечує вільний мазок від себе, від тонкої лінії до стовщення, тобто, починаючи з кінчика пензлика і закінчуючи натиском на його основі.

КОЛЬОРИ ТА ВІЗЕРУНКИ

- Характерною особливістю петриківського розпису є, перш за все, **переважання рослинних візерунків** і створення фантастичних, небувалих у природі форм квітів, в основі яких лежить уважне спостереження місцевої флори, наприклад, «цибульки» або «кучерявки». Широке застосування в розпису мають мотиви садових і лугових квітів та ягід калини, полуниці і винограду. Характерним для візерунків є також зображення акантового листу, що його звать «папороттю», бутонів та перистого ажурного листя.

- **Справжній стародавній петриківський розпис має бути лише на білому тлі**, але не на чорному, бо початки цього мистецького ремесла — у звичайному побутовому розписі печей та хатніх стін. А вони на Дніпропетровщині, як і на переважній території України, здавна білилися в білий колір. Промисловий випуск виробів чорного кольору з петриківським розписом був нав'язаний майстрам селища Петриківка, очевидно, з метою уподібнення до культури етнічних росіян

ЗНАРЯДДЯ ПРАЦІ

- Інструменти для розпису мали також природне походження. Палички з паростків дерев, стебел болотних трав, особливо оситнягу й рогози, саморобні пензлики з котячої шерсті та пальці самого майстра — ось небагатий набір художніх знарядь, котрими творили народні умільці велике різноманіття композицій квіткових візерунків, яке дивує нас і понині.

НАЙВІДОМІШІ МАЙСТРИ

Імена петриківських художниць Тетяни Пати, Ганни Павленко, Надії Білокінь, Оришки Пилипенко навіки увійшли до реєстру найвидатніших народних майстрів України. Їхню справу продовжили Марфа Тимченко, Федір Панко, Василь Соколенко, Зоя Кудіш і, нарешті, останнє покоління петриківчан, серед яких слід назвати подружжя Пікушів та Зінчуків, Наталку Калюгу, Наталку Рибак, Володимира Падуну, Олену Васильєву.

